

Fafo

LOs tillitsvalgtpanel

Det grønne skiftet

Rolf K. Andersen og Johanne Stenseth Huseby

12. januar, 2023

Hva er LOs tillitsvalgtpanel?

- Panelet ble opprettet i 2012 på oppdrag fra LO
- Det gjennomføres 2-3 runder med spørsmål per år som en webbasert undersøkelse
- Tema for hver undersøkelse gjøres etter innspill fra avdelingene i LO

Panelet består av drøyt 4300 tillitsvalgte fra LOs forbund

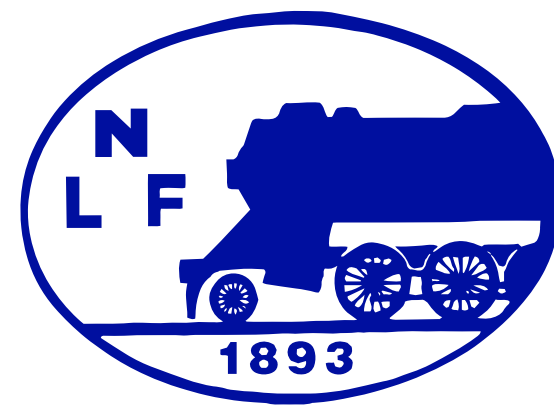
FAGFORBUNDET

Handel og Kontor
i Norge

Norsk
Jernbaneforbund

DRAMATIKERFORBUNDET

Innhold

- Holdninger til det grønne skiftet
- Partssamarbeid og de tillitsvalgtes rolle i det grønne skiftet
- Kompetansebehov
- En rettferdig grønn omstilling
- Ekstremvær

Bakgrunnsvariabler

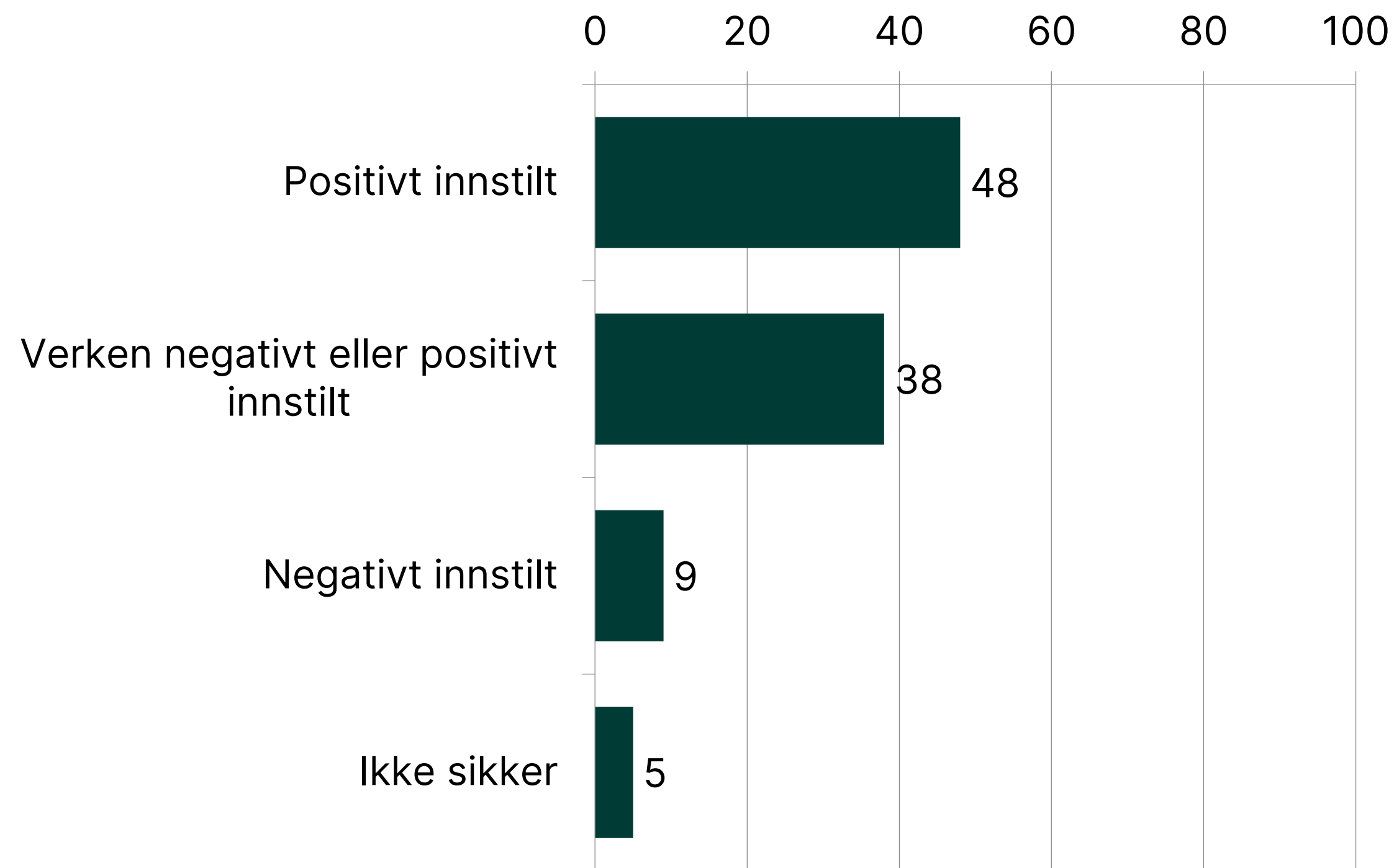
- Sektor
- Bedriftsstørrelse
- Hyppighet i formelle og uformelle møter
- Fylke
- Utdanningsnivå
- Kjønn

Holdninger til det grønne skiftet

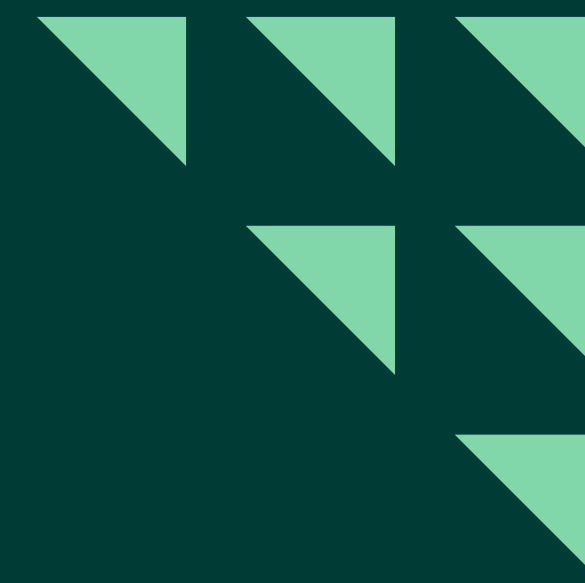

Er du overveiende positivt eller negativt innstilt til det grønne skiftet? (n=1331)

- Flere er positivt innstilt i statlig enn i kommunal/fylkeskommunal sektor.
- Flere er negativt innstilt i privat enn i offentlig sektor.
- Tillitsvalgte i større virksomheter er mer positivt innstilt.
- Tillitsvalgte som jobber i Oslo, Trøndelag og Vestland, er mer positivt innstilt. Flere er negativt innstilt i Rogaland, enn i disse områdene.
- Tillitsvalgte som ofte har møter med arbeidsgiver, er mer positivt innstilt.

Fafo

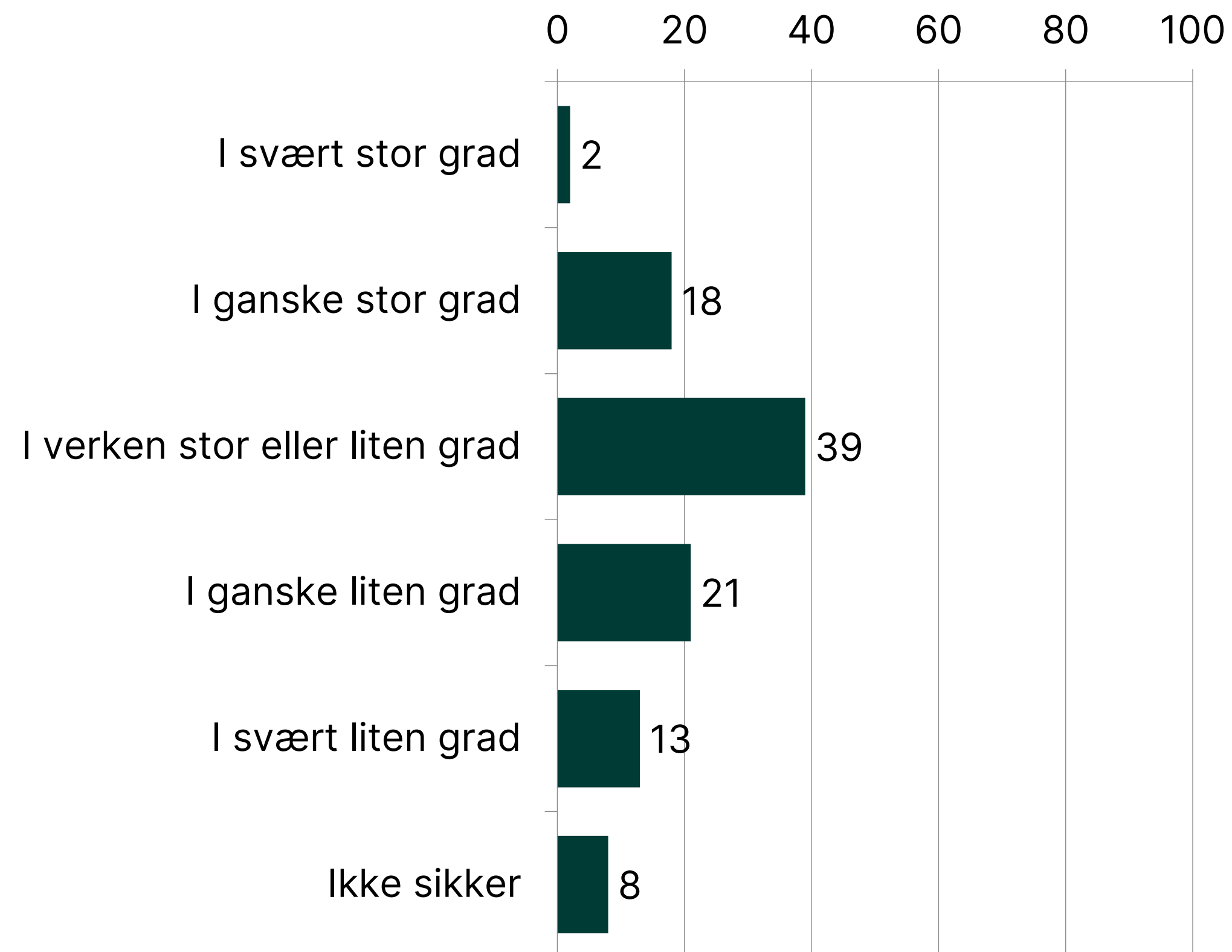

Partssamarbeid og de tillitsvalgtes
rolle i det grønne skiftet

Tillitsvalgtes mulighet til å bidra til det grønne skiftet på arbeidsplassen

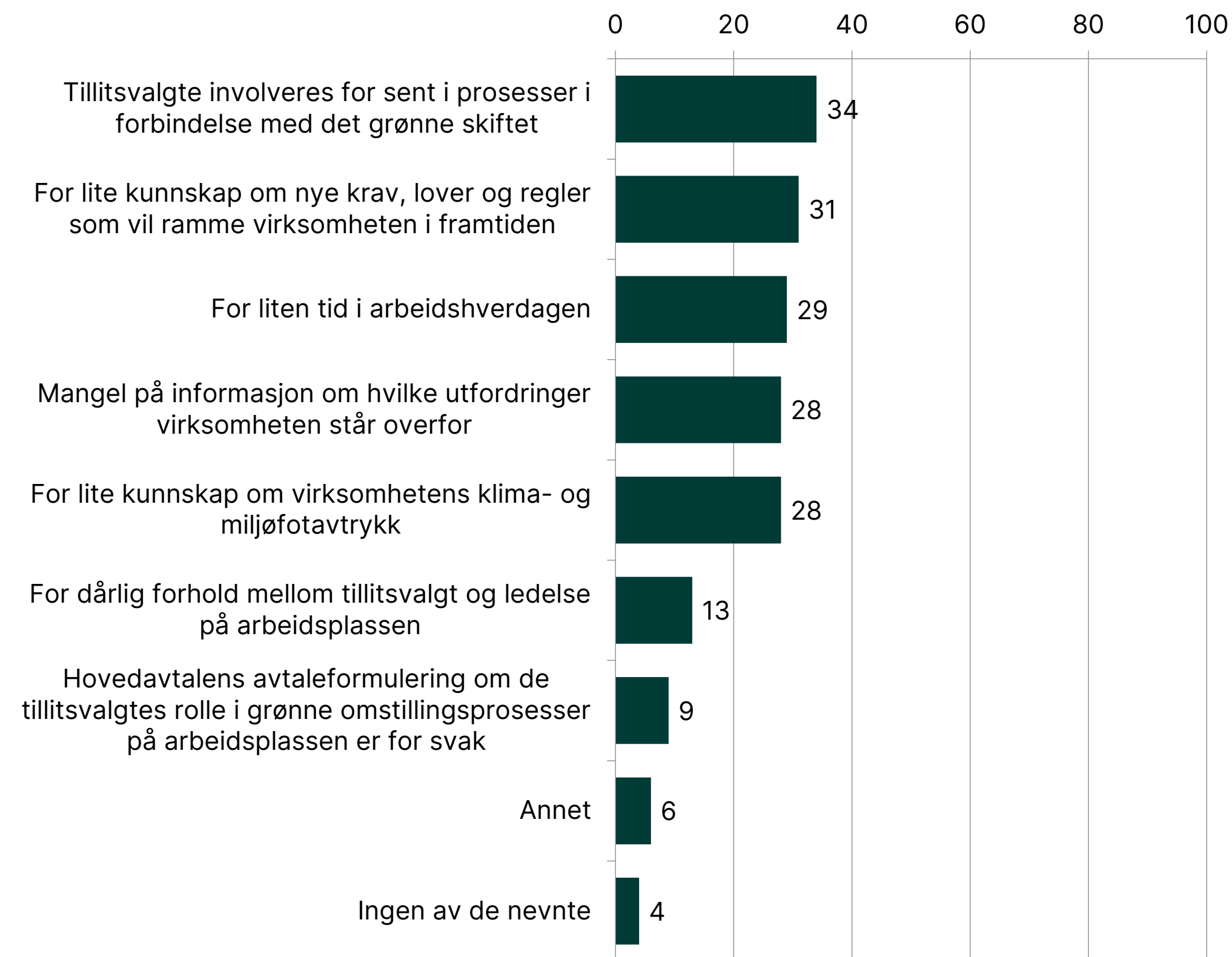

I hvilken grad har du som tillitsvalgt mulighet til å bidra til det grønne skiftet i din virksomhet? (n=1047)

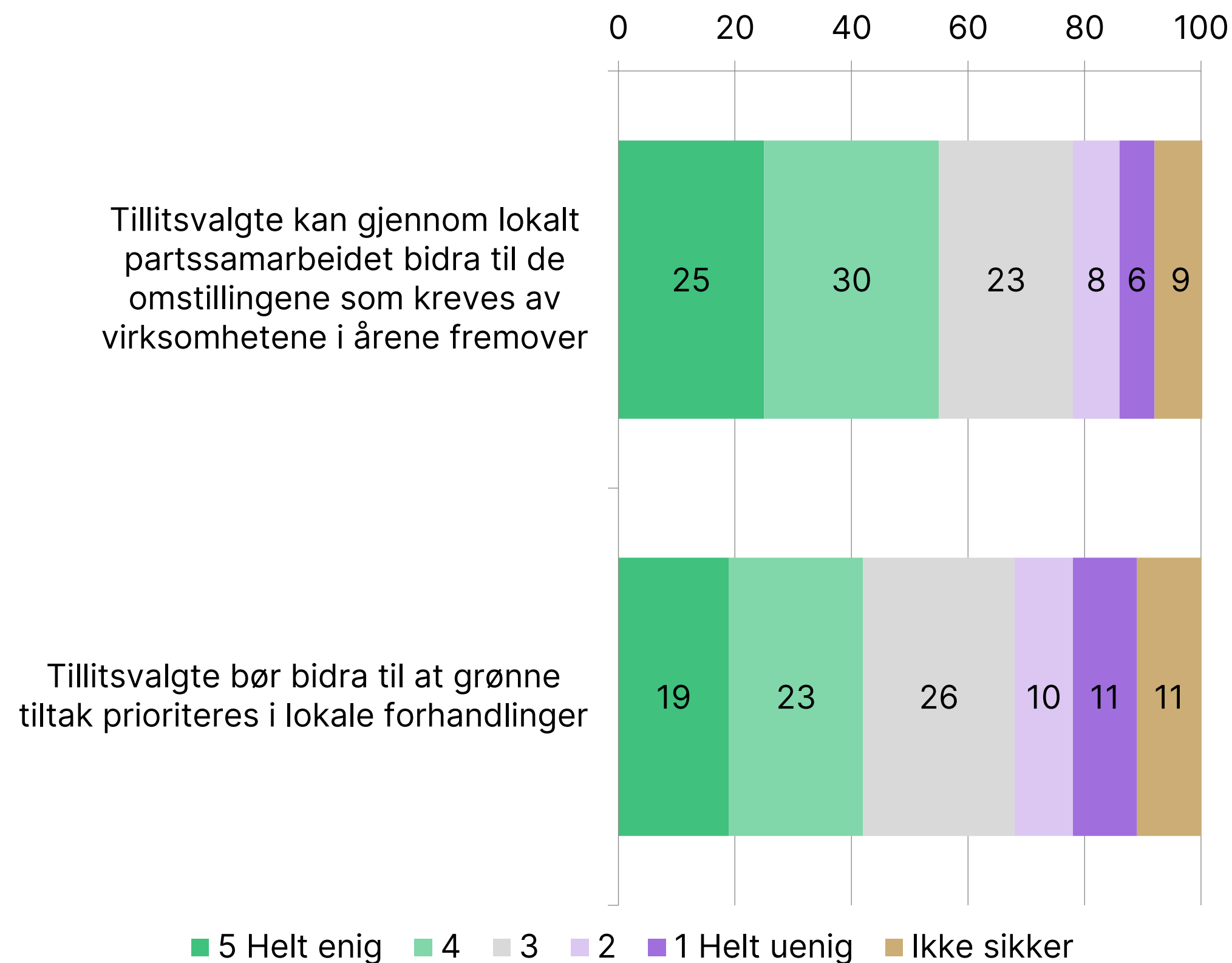
- Kun 2 av 10 tillitsvalgte mener at de i ganske eller svært stor grad har mulighet til å bidra.
- Flere tillitsvalgte i Rogaland enn i Trøndelag og Vestland mener at de i *svært* liten grad har mulighet til å bidra.
- Tillitsvalgte i de største virksomhetene svarer i større grad at de har mulighet til å bidra.
- Tillitsvalgte som ofte har møter med arbeidsgiver har større mulighet til å bidra.

Hva er din hovedutfordring som tillitsvalgt for å kunne bidra? Flere svar mulig (n=354)

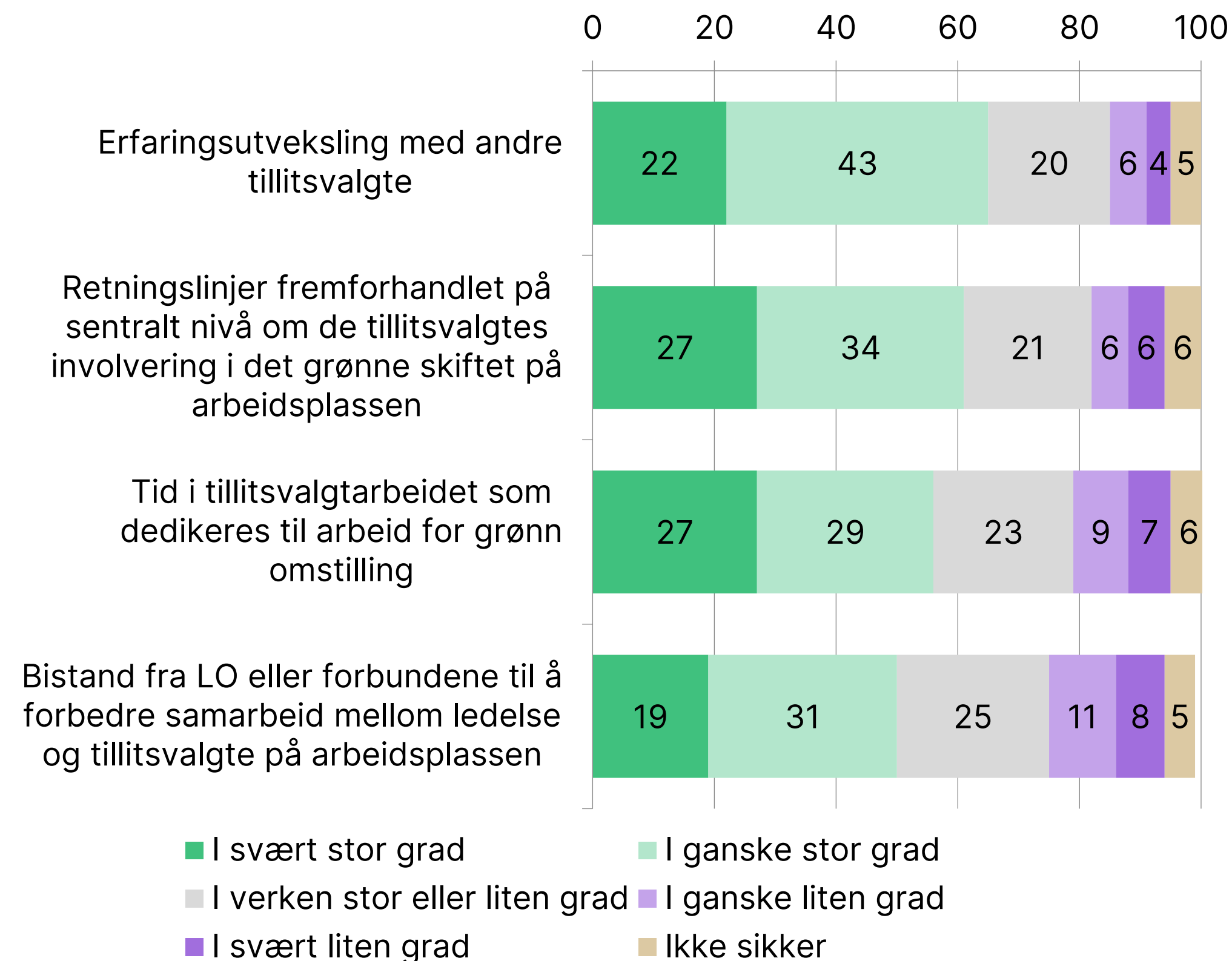
- Flere i privat sektor oppgir at det er et for dårlig forhold mellom tillitsvalgt og ledelse enn i statlig sektor.
- Det er flere i de største virksomhetene som ønsker tydeligere formuleringer i hovedavtalen.
- Kvinnelige tillitsvalgte mener i større grad enn mannlige at de har for lite kunnskap om nye krav, lover og regler som vil ramme virksomheten i fremtiden.

Hvordan kan tillitsvalgte bidra til det grønne skiftet på arbeidsplassen gjennom partssamarbeid? (n=1047)

- I statlig sektor er flere *helt* enige i at tillitsvalgte kan bidra gjennom lokalt partssamarbeid enn i privat tjenesteproduksjon.
- Tillitsvalgte i privat tjenesteproduksjon er mindre enige i at tillitsvalgte bør bidra til at grønne tiltak prioriteres i lokale forhandlinger enn i statlig sektor.
- I de største virksomhetene er flere enige i at tillitsvalgte kan bidra gjennom lokalt partssamarbeid enn i de minste virksomhetene.
- Tillitsvalgte som ofte har møter med arbeidsgiver er generelt mer enige i påstandene.

I hvilken grad trenger du som tillitsvalgt følgende for å kunne bidra til det grønne skiftet på arbeidsplassen? (n=1047)

- Tillitsvalgte fra privat tjenesteproduksjon svarer i større grad at de trenger bistand fra LO eller forbundene for å forbedre samarbeid mellom ledelse og tillitsvalgte.
- Kvinnelige tillitsvalgte mener i noe større grad enn mannlige at de trenger tid i tillitsvalgtarbeidet dedikert til grønn omstilling.

Grønne tariffavtaler

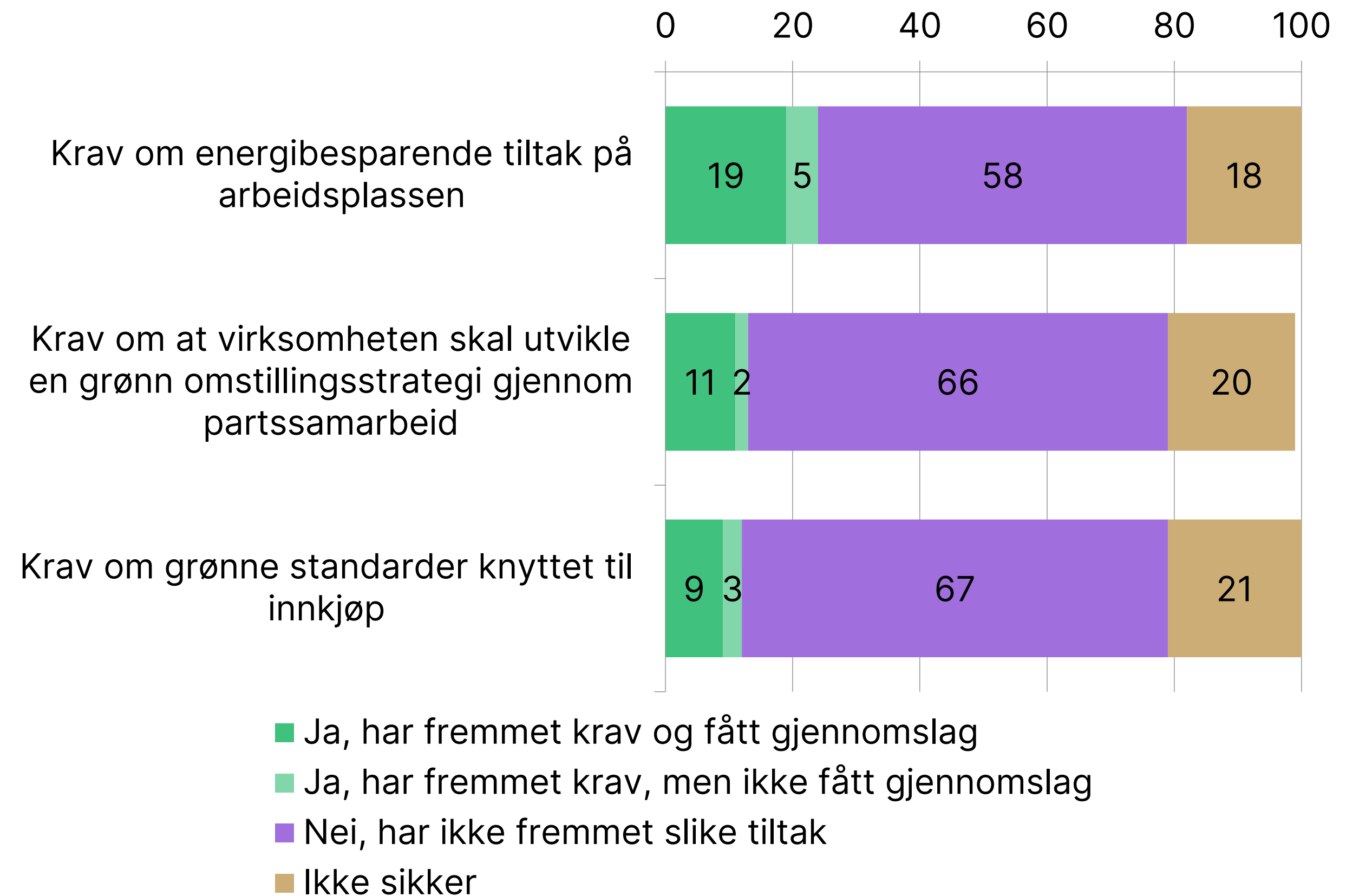

Krav om grønne tiltak i tariffavtalen (n=1047)

Flere har fremmet krav om energibesparende tiltak i privat vareproduksjon enn i statlig og kommunal sektor.

Flere mannlige tillitsvalgte har fremmet krav om energibesparende tiltak.

Tillitsvalgte som ofte har møter med arbeidsgiver har i større grad fremmet krav.

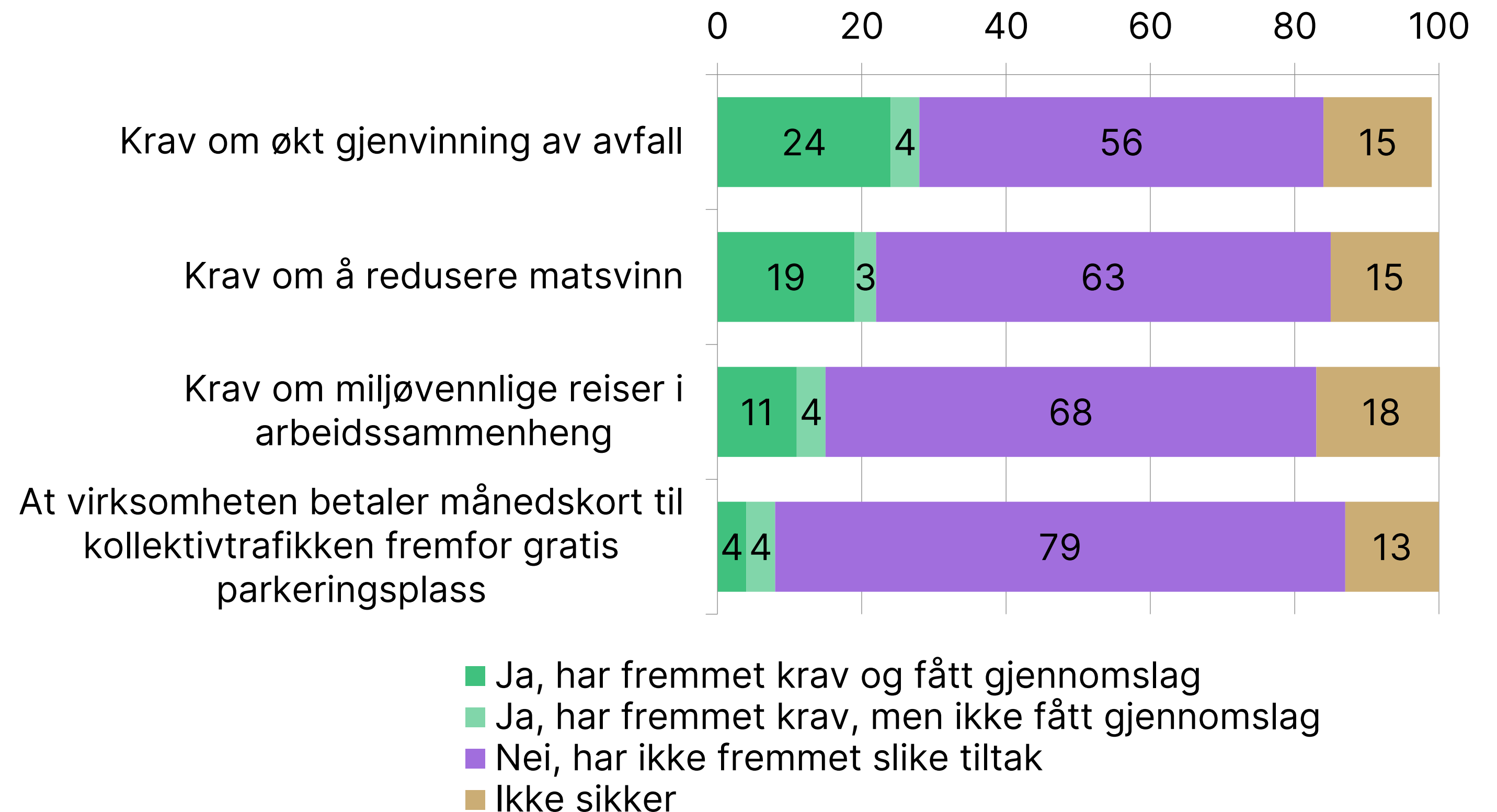

Konkrete tiltak på arbeidsplassene (n=1047)

Krav om miljøvennlige reiser er i mindre grad fremmet i privat sektor, enn i offentlig sektor.

Flest har fremmet krav om at virksomheten betaler månedskort i Oslo og Trøndelag.

Kvinnelige tillitsvalgte har i større grad fremmet krav om å redusere matsvinn.

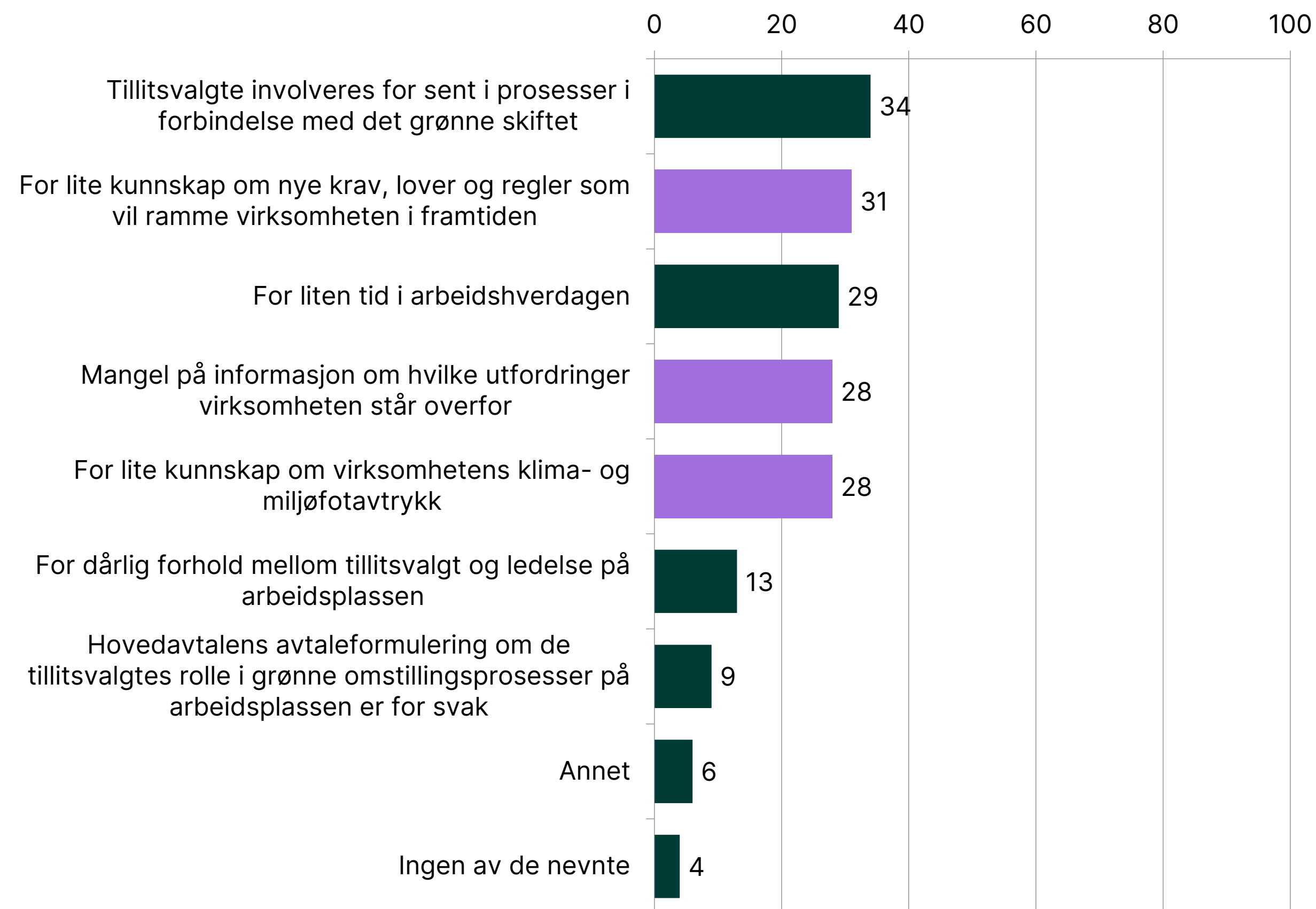
Fafo

Kompetansebehov

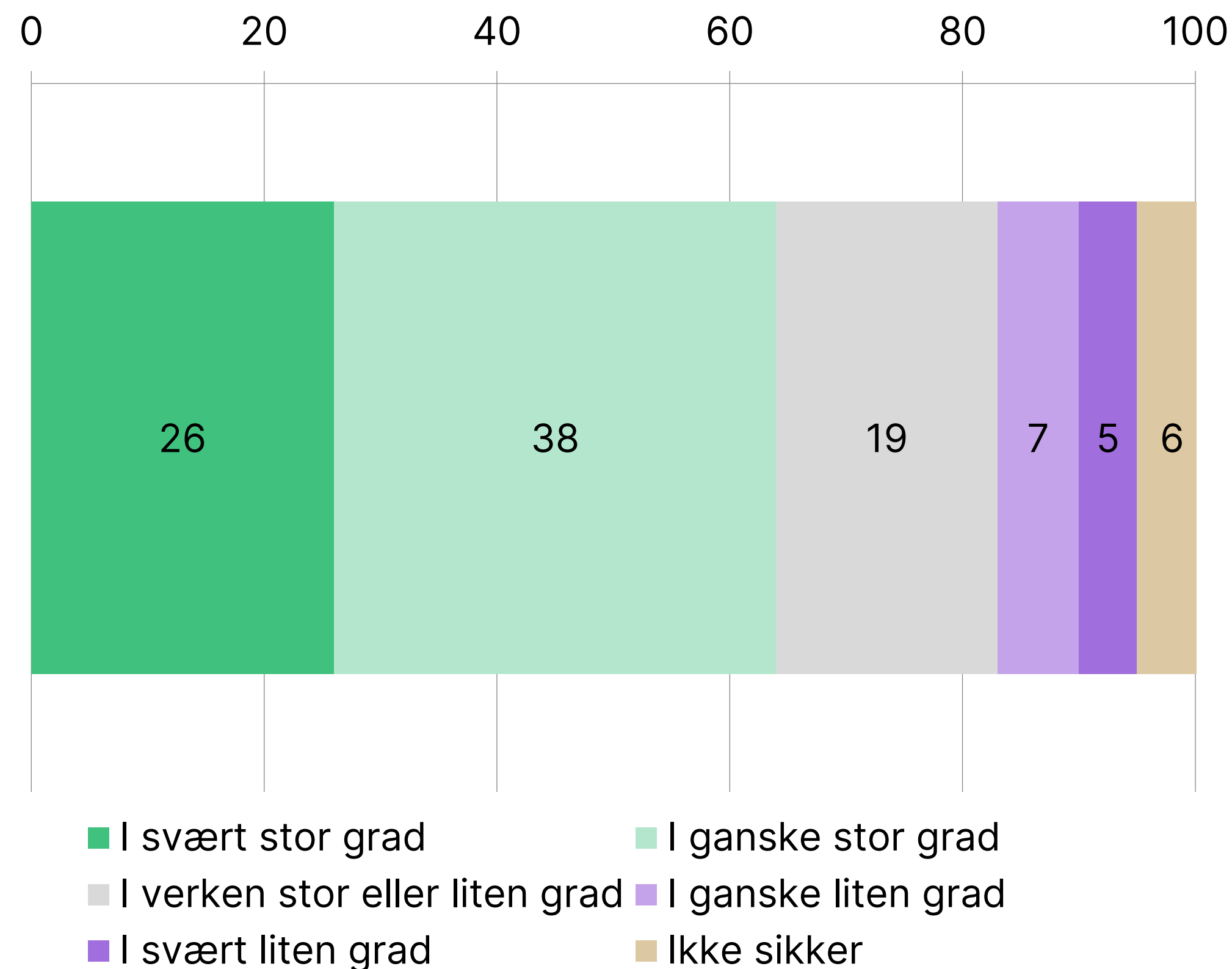
Hva er din hovedutfordring som tillitsvalgt for å kunne bidra til det grønne skiftet i din virksomhet?

Maks 2 svar mulig (n=354)

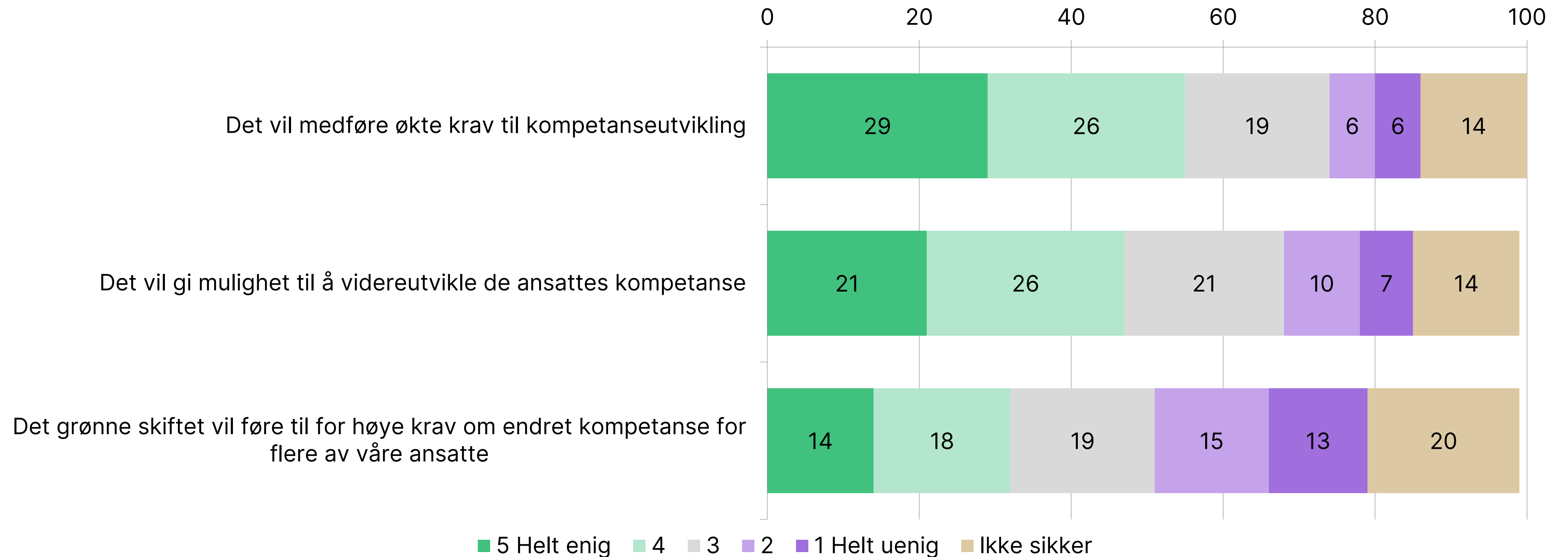
Kvinnelige tillitsvalgte mener i større grad at de har for liten kunnskap om nye krav, lover og regler

I hvilken grad trenger de tillitsvalgte kompetanse om klima- og miljøavtrykk i egen sektor og hvordan krav til utslippskutt påvirker arbeidsplassen (n=1047)

Det er et gjennomgående behov for mer kompetanse om klima- og miljøavtrykk og hvordan krav til utslippskutt vil påvirker arbeidsplassene

Vil det grønne skiftet påvirke kompetansen til de ansatte på arbeidsplassen? (n=1047)

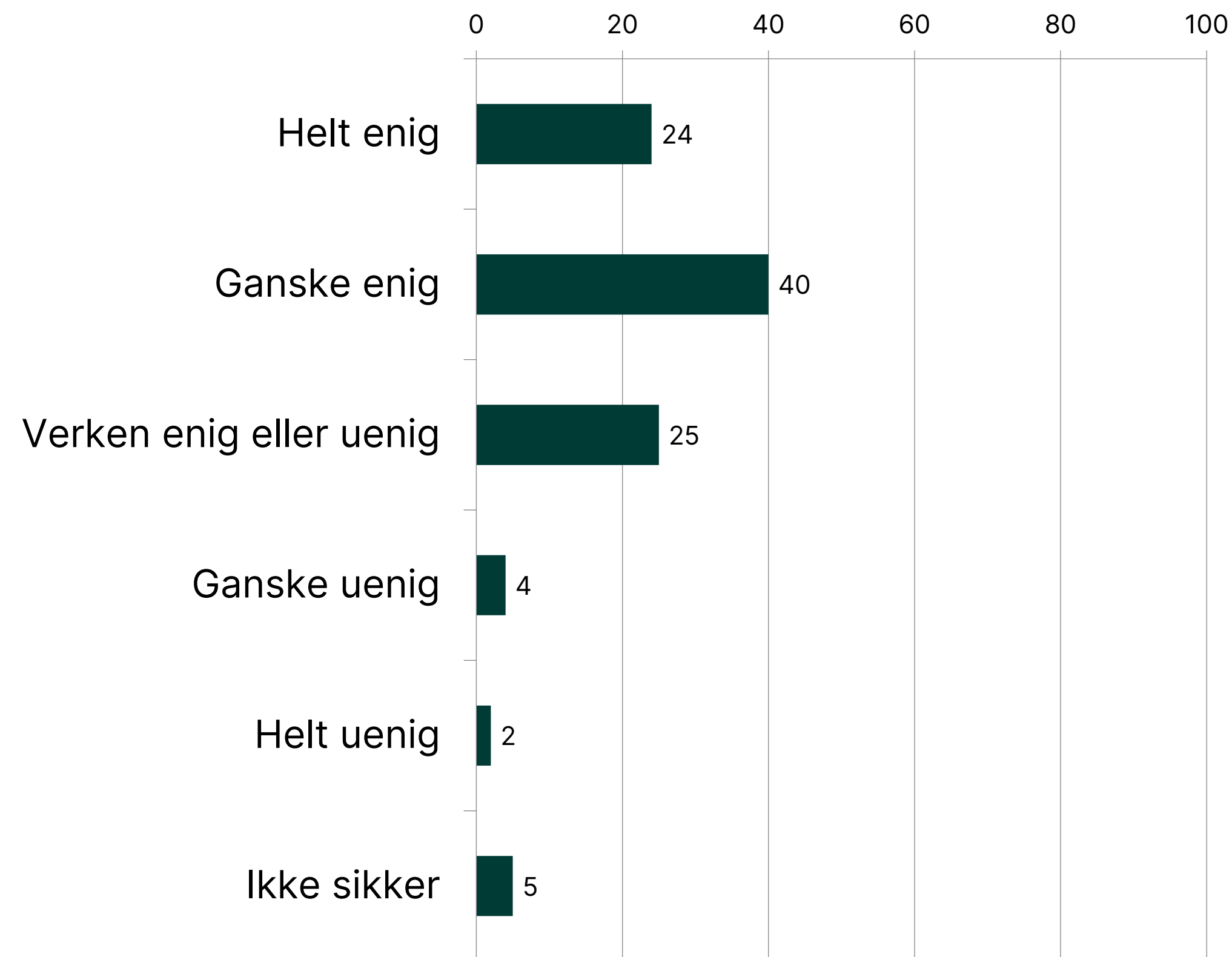

Fafo

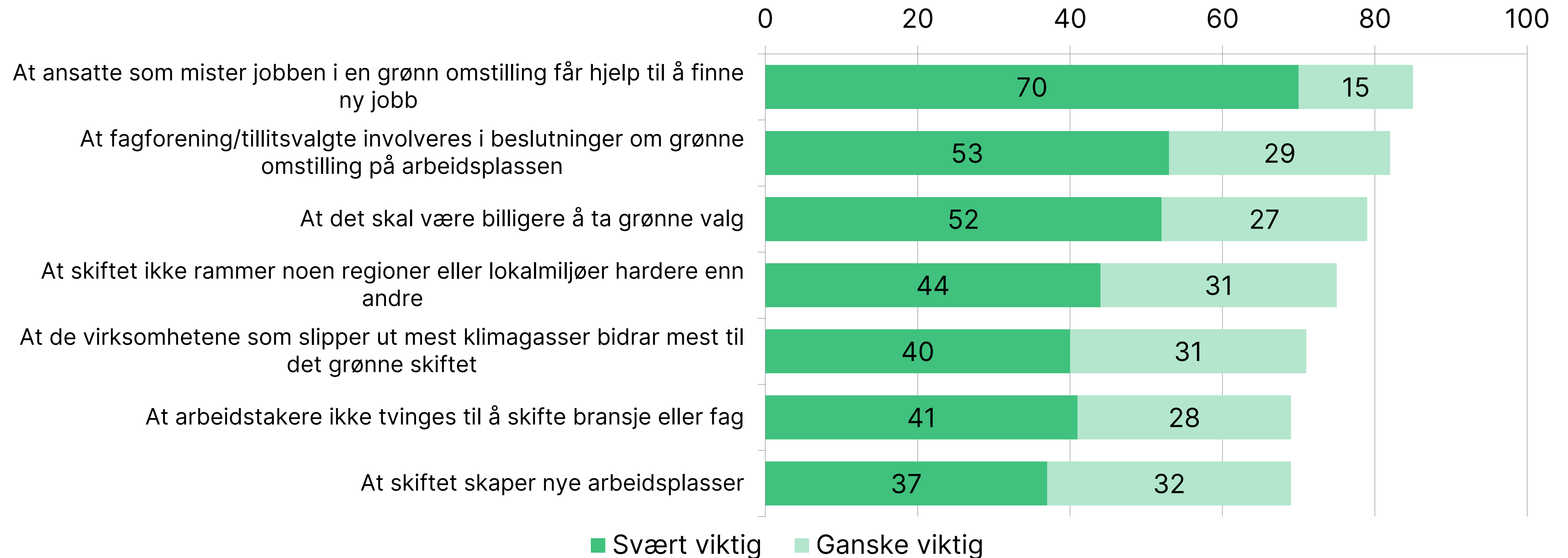
En rettferdig grønn omstilling

Hvor enig eller uenig er du i følgende påstand: «Jeg er bekymret for om det grønne skiftet blir sosialt rettferdig»?

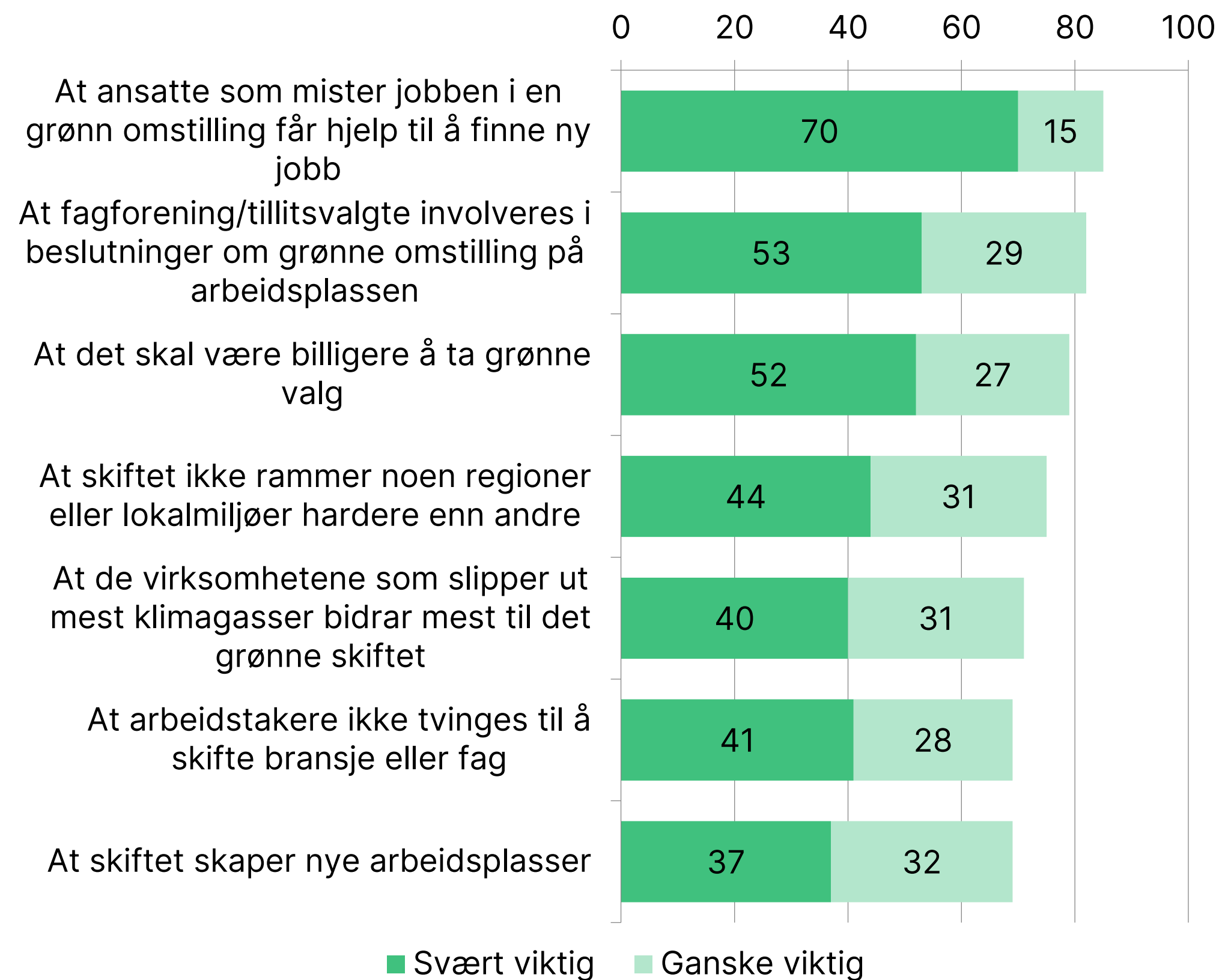

- Tillitsvalgte i Oslo er mest bekymret for om det grønne skiftet blir sosialt rettferdig
- Menn er mer bekymret enn kvinner

Hvor viktig eller uviktig er det følgende for at det grønne skiftet skal bli rettferdig for de ansatte på din arbeidsplass? (n=1047)

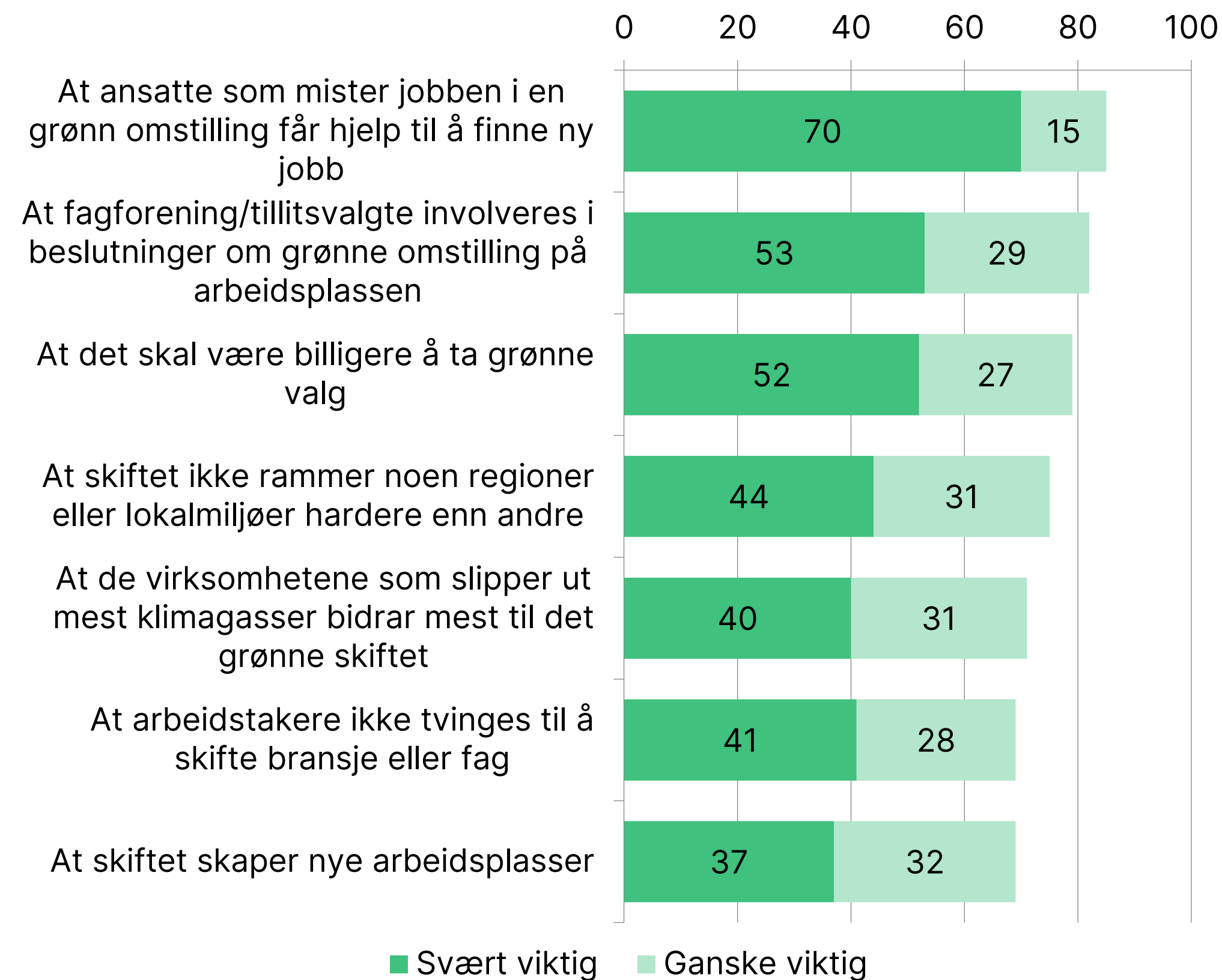

Hvor viktig eller uviktig er det følgende for at det grønne skiftet skal bli rettferdig for de ansatte på din arbeidsplass? (n=1047)

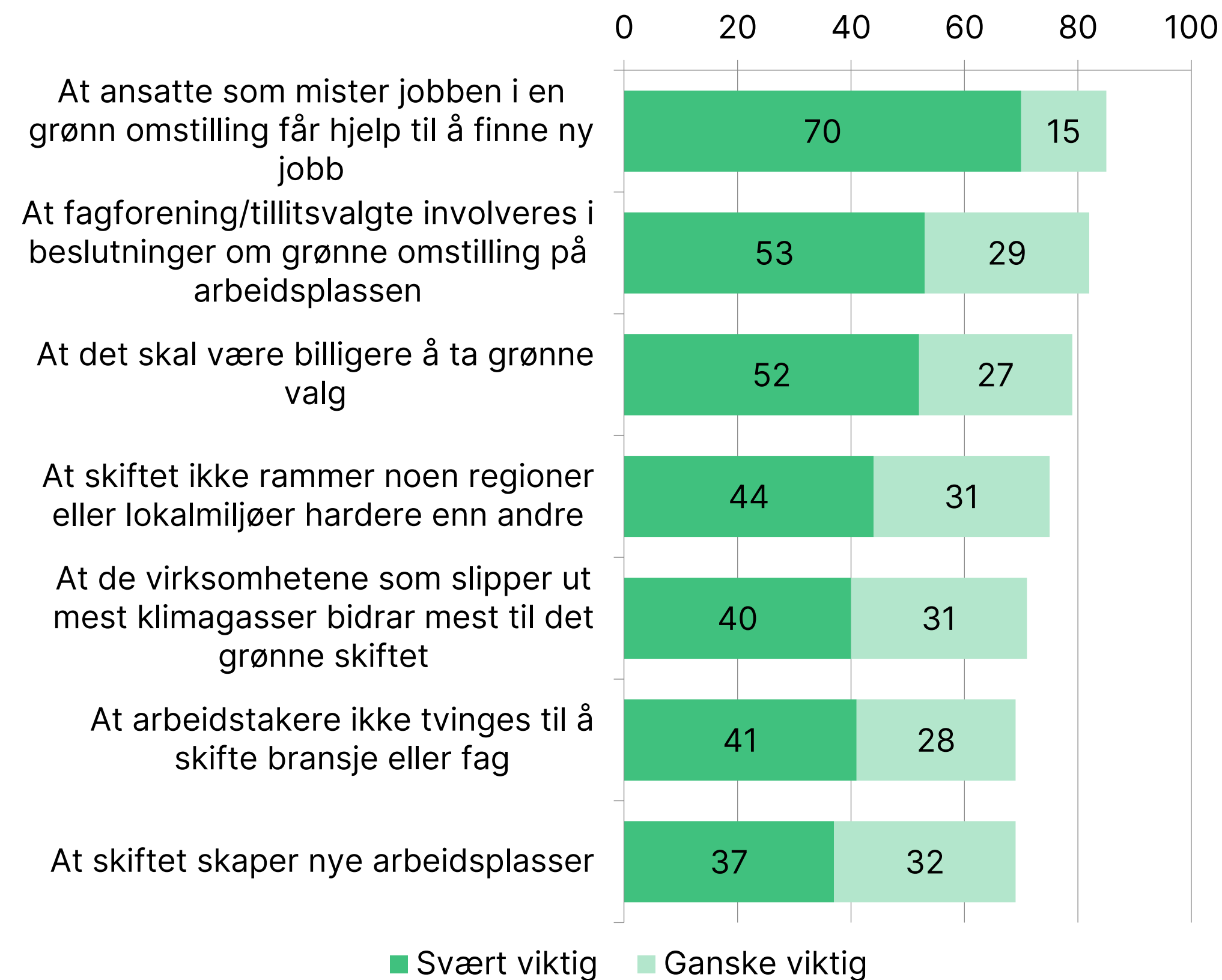
- Tillitsvalgte i privat vareproduksjon er mer opptatt enn andre av at:
 - de som mister jobben i grønn omstilling får hjelp til å finne nye jobber
 - det grønne skiftet skal skape nye arbeidsplasser
 - fagforening/tillitsvalgte involveres i beslutningene om grønne omstillinger på arbeidsplassene

Hvor viktig eller uviktig er det følgende for at det grønne skiftet skal bli rettferdig for de ansatte på din arbeidsplass? (n=1047)

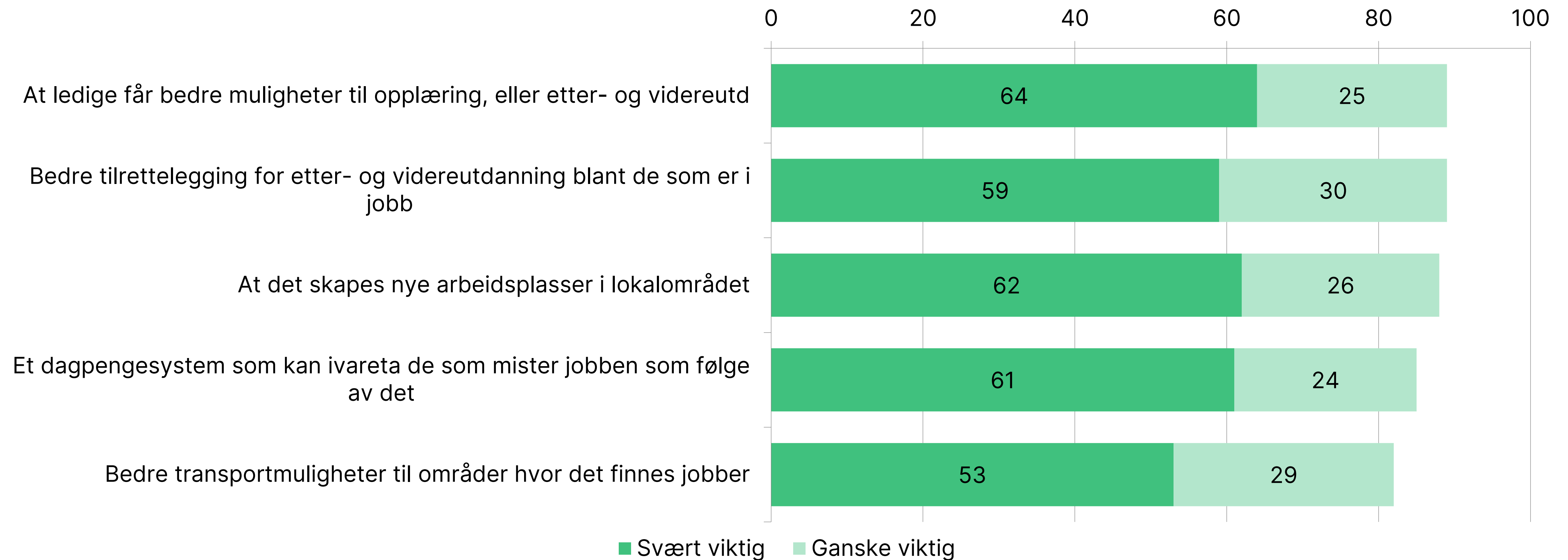
- Tillitsvalgte i Rogaland er mer opptatt enn de i andre områder av at det grønne skiftet må skape nye arbeidsplasser for at det skal bli rettferdig

Hvor viktig eller uviktig er det følgende for at det grønne skiftet skal bli rettferdig for de ansatte på din arbeidsplass? (n=1047)

- Kvinnelige tillitsvalgte mener i større grad enn mannlige at:
 - det skal være billigere å ta grønne valg
 - de virksomhetene som forurenses mest må bidra mest
 - arbeidstakere ikke tvinges til å skifte bransje eller fag

Mulige måter å hjelpe de som risikerer negative endringer i arbeidshverdagen som følge av det grønne skiftet. (n=1330)

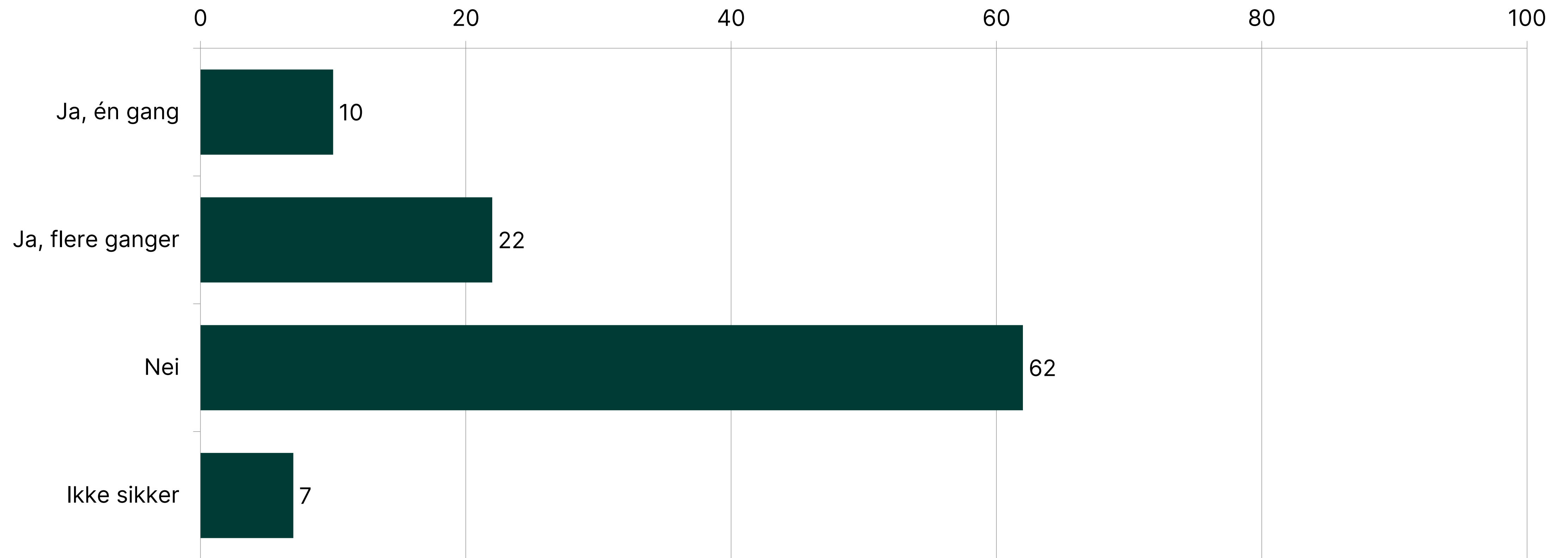

Fafo

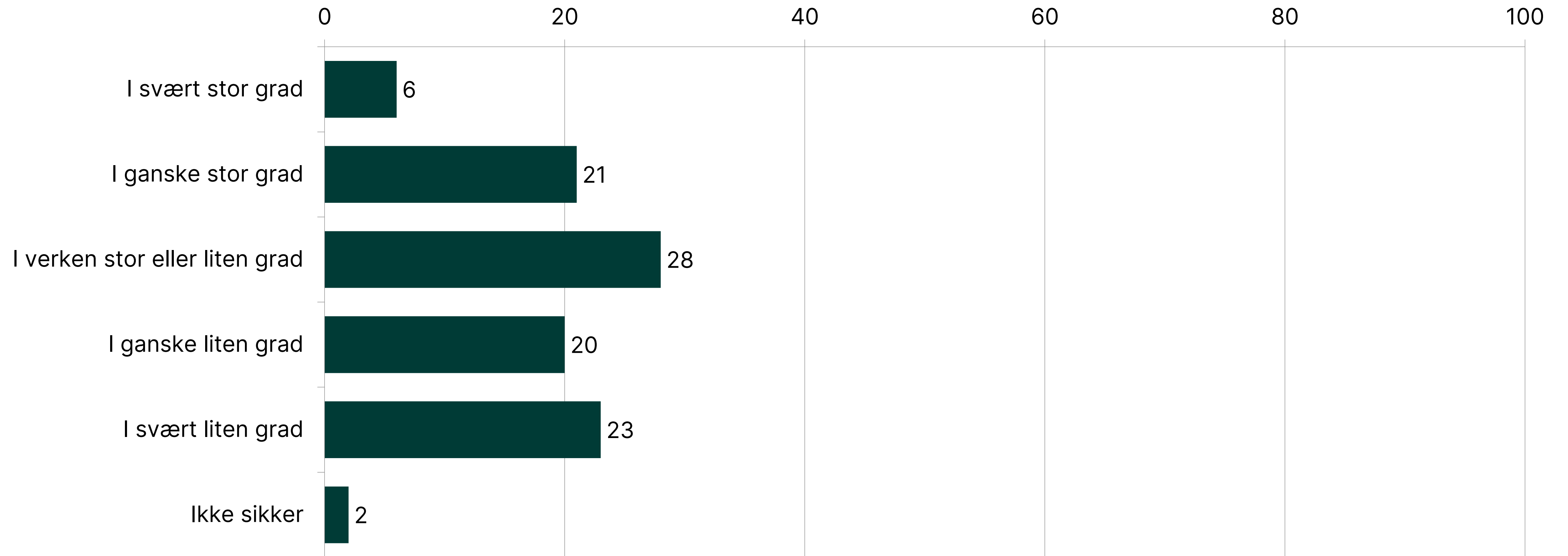

Ekstremvær

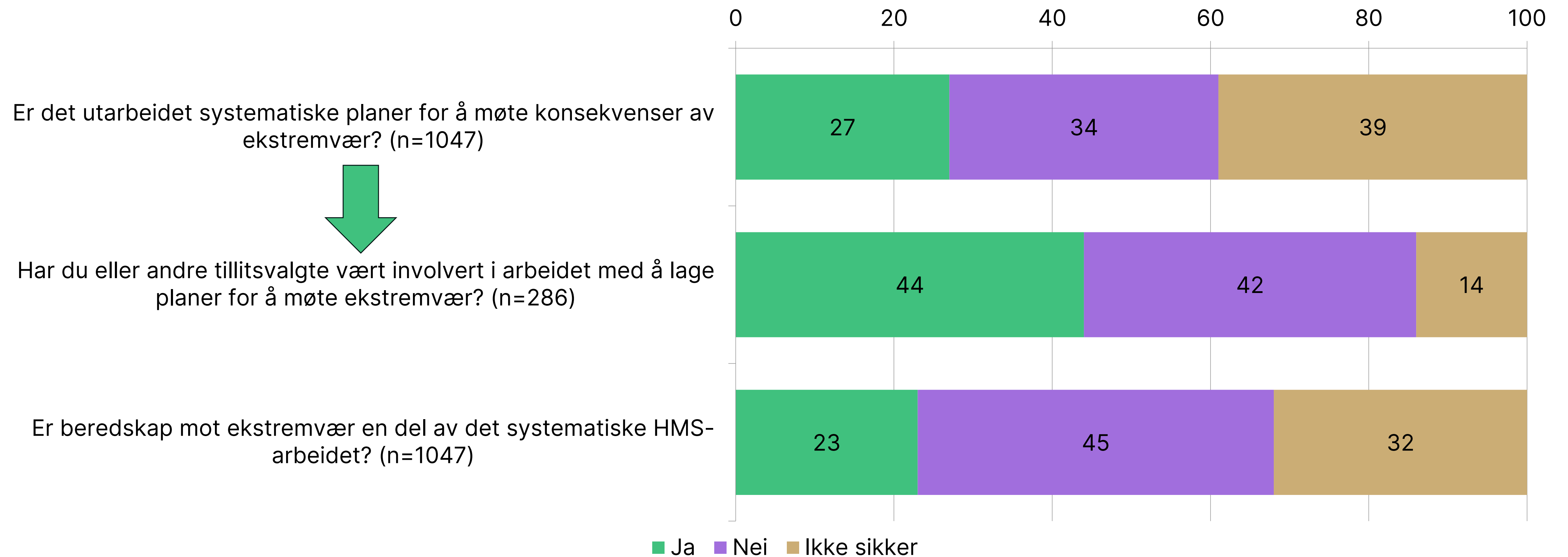
Har din arbeidsplass blitt påvirket av ekstremvær i løpet av de siste 2 årene? (n=1047)

I hvilken grad har ekstremværet medført fare for helse og sikkerhet for arbeidstakerne på din arbeidsplass? (n=327)

Beredskap for ekstremvær på arbeidsplassene

Fafo

Konklusjoner

De tillitsvalgte er overveiende positive til det grønne skiftet, men det er også stor grad av usikkerhet

Partssamarbeid og kompetanse

Partssamarbeid

- Flertallet av de tillitsvalgte mener de kan bidra til omstillingene som kreves i virksomhetene gjennom lokalt partssamarbeid.
- De fleste har ikke fremmet krav om å tariffeste grønne tiltak, likevel har krav blitt fremmet og gjennomført av en betydelig andel.

Kompetanse

- De tillitsvalgte anser at de har et vesentlig behov for mere kunnskap om konsekvensene av det grønne skiftet
- De mener samtidig at det grønne skiftet vil medføre økte krav (og muligheter) til kompetanseutvikling for de ansatte

Rettferdig grønt skifte og ekstremvær

Rettferdig grønt skifte

- De tillitsvalgte har ganske stor bekymring for at det grønne skiftet ikke vil bli sosialt rettferdig
- Særlig er denne bekymringen stor i de vareproduserende næringene
- Ikke overaskende er det å skaffe jobb til arbeidstakere som mister jobben svært viktig for de tillitsvalgte

Ekstremvær

- En av tre tillitsvalgte har opplevd ekstremvær som har påvirket deres arbeidsplass
- En av fire av de som har opplevd ekstremvær svarer også at dette medførte fare for de ansattes helse og sikkerhet
- Utarbeiding av beredskapsplaner er i følge de tillitsvalgte lite utbredt. Faren for ekstremvær er også i liten grad del av det systematiske HMS-arbeidet

Rolf K. Andersen
roa@fafo.no

Johanne Stenseth Huseby
jsh@fafo.no

fafo.no